

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Мельничук Т.І. – ст. 1 курсу, гр. ПТБДвн-11

Науковий керівник – к.е.н., доцент Добіжа Н.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Екстенсивний економічний розвиток обумовлює постійне посилення уваги до пошуку нових факторів прискорення економічної динаміки, адекватних сучасному стану розвитку світової економіки. Запровадження в Україні інвестиційно-інноваційної моделі економічного зростання з політичної мети перетворюється на об'єктивну необхідність, альтернативою якій є занепад національної економіки, втрата економічного суверенітету.

В теперішній час йдеться вже не про доцільність чи можливість створення системи підтримки технологічних змін, а про концептуальні основи, критерії, інструменти й механізми економічної політики, яка в рамках нинішніх фінансових, структурних та інституційних обмежень була б спроможною забезпечити зростання інвестицій у технологічні зміни та належну мотивацію інноваційного підприємництва. На жаль, поки що основна маса фахових дискусій зосереджена навколо нагальних, проте тактичних проблем бюджетного розподілу, реформування податкової системи, монетарної політики тощо. Власне інноваційна складова розвитку залишається переважно поза увагою фахового наукового аналізу. Тому реальною залишається загроза перетворення поняття «перехід до інноваційної моделі розвитку» на формальне гасло, відірване від перебігу реального економічного життя країни [1].

В Україні створено умови для розвитку інноваційної діяльності, сформовано основи нормативно-правової бази та механізми здійснення інноваційної політики, а також створення умов для розвитку відповідної інфраструктури. Проте, незважаючи на високий інноваційний потенціал, інноваційна складова забезпечення економічного розвитку використовується слабо. Стан інноваційної діяльності в Україні більшість експертів науковців визначають як кризовий. Так, останні статистичні дані свідчать про поступове зниження інноваційної активності підприємств у галузі промисловості, яка займає одне з головних місць у національній економіці [1].

На технологічні інновації підприємства витратили 11,5 млрд. грн. Близько 70% коштів було вкладено у придбання машин, обладнання та програмного забезпечення, 8,4% – на внутрішні і 2% – на зовнішні науково-дослідні розробки, ще 0,4% – на придбання інших зовнішніх знань [2].

Перед Україною постає кілька складних задач, що пов'язані з фінансуванням інноваційної діяльності, а саме:

- збільшення загального обсягу інвестицій в інновації з державного і приватних джерел;
- удосконалення управління інноваційною системою з відповідними наслідками для фінансування інноваційної діяльності;

- заповнення «прогалів» у фінансуванні інноваційної діяльності, зокрема, розробка ефективних інструментів підтримки інноваційної діяльності для підприємницького сектора, в тому числі для МСП, та залучення первинного і венчурного капіталу;

- досягнення загального балансу фінансування науково-дослідної та інноваційної сфер від державного фінансування організаційної структури до конкурентного, прозорого і заснованого на проєктах з чіткими інноваційними цілями.

Таким чином для розвитку інноваційної діяльності в Україні необхідно здійснити комплекс організаційно-економічних заходів, що охоплюватимуть:

- здійснення ефективної державної інноваційної політики, погоджуючи темпи і пропорції розвитку науки, технологій і виробництва;

- вдосконалення механізму захисту прав інтелектуальної власності та процедур патентного захисту інновацій;

- забезпечення сприятливого клімату для створення власних наукомістких виробництв повного циклу шляхом використання різних форм державної підтримки;

- розвиток інноваційної інфраструктури шляхом покращення системи інформаційного забезпечення інноваційної діяльності, сертифікації і впровадження розробок, підготовки і перепідготовки кадрів;

- забезпечення комерціалізації наукових результатів шляхом формування основ для ефективного партнерства державного та підприємницького секторів в інноваційній сфері;

- розширення міждержавного співробітництва в галузі наукових розробок та інноваційної діяльності, координації зусиль в питаннях розвитку пріоритетних для кількох держав напрямків [4].

Реалізація напрямків розвитку інноваційної діяльності в Україні дасть змогу значно підвищити рівень інноваційної активності промислових підприємств, стабілізувати прискорений процес оновлення виробництва, ефективно використовувати внутрішні та залучені зовнішні інвестиції на інноваційну діяльність.

Отже, для того щоб наша країна зробила прорив в області інновацій, потрібна належна підтримка державних органів влади, створення сприятливого інвестиційного клімату, нові наукові здобутки та високотехнологічні рішення.

Потрібно створити надійний фундамент для модернізації та інтеграції нашої держави до європейського та світового простору знань, а це можливо здійснити лише при злагодженій системі організаційно-економічних заходів.

Література

1. Єрмолаєва В. Особливості та проблеми інноваційного розвитку в Україні В. Єрмолаєва. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_ep/2010_6/files/EC610_46.pdf.
2. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=205521&cat_id=201598
3. Панченко І. Ключові проблеми інноваційного розвитку України та методи їх вирішення / І. Панченко // Тези Інтернет конференції. – 2015 р. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.stelmaschuk.info/internet-conference/announced-internet-conference/internet-conference-number-2/49/konferencia-23-02-2012/116-2012-03-16-00-52-29.html>
4. Проект ЄС «Вдосконалення стратегій, політики та регулювання інновацій в Україні» Інноваційна політика: європейський досвід і рекомендації для України (том 3). – Київ. – 2015.

УДК 339. 9

РІВНІ ТА ФОРМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Щербич В. – ст. 1 курсу, гр.ПТБДвн-11

Науковий керівник – к.г.н., доцент Мартусенко І.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Швидкоплинні події, що відбуваються у світовому економічному середовищі, надають важливого значення дослідженням міжнародних зв'язків та співпраці України в багаторівневій системі світогосподарських відносин, проблем гео економічного розвитку, внутрішніх та зовнішніх сил, що зумовлюють їх. Міжнародні зв'язки пронизують більшість національних господарств, спричиняючи значний вплив на світову економіку. Базуючись на економіці окремих держав та світовій економіці, міжнародні відносини залежать від них. Але вони є самостійним явищем, формою існування і розвитку світового господарства, його внутрішнім механізмом.

Отже, міжнародні відносини (МВ) – це система міждержавних взаємодій та зв'язків, суб'єктами яких є держави і міждержавні та неурядові організації, приватні особи. У сферу міжнародних відносин входять економічні, екологічні, гуманітарні, військово-політичні та інші проблеми світового співтовариства.

Міжнародні відносини окреслюються за наступними характеристиками: 1) за складом взаємодіючих суб'єктів міжнародні відносини бувають двосторонні та багатосторонні; 2) за характером співіснування виділяють відносини, які базуються на балансі сил, і відносини, що у своїй основі мають баланс інтересів; 3) за просторовим масштабом відносини бувають універсальні (або глобальні), континентальні, регіональні та локальні; 4) за природою взаємодій дослідники виділяють відносини панування та підкорення, співробітництва та взаємодопомоги, перехідні [4].

За ступенем напруженості можна говорити і про різні стани міжнародних відносин: стани стабільності і нестабільності, довіри і ворожнечі, співробітництва і конфлікту, миру і війни. Цікавим прикладом може бути така типологія станів міжнародних відносин:

1) стан мирного співіснування – ситуація глобального партнерства між провідними державами, коли кожна з них бере участь у взаємовигідному співробітництві або не протиставляється іншій (іншим);

2) стан конфронтації – глобальна політична

ситуація, коли провідні держави світу протистоять одна одній, їхня політика побудована на взаємному залякуванні та проявляється у низці локальних конфліктів;

3) стан конфлікту – ситуація, в якій провідні світові держави переходять від протистояння до відкритої боротьби [3, с. 38].

Нині у міжнародних відносинах протистоять два процеси: міжнародні конфлікти та міжнародне співробітництво. Найбільший ступінь конфліктності свого часу відчули на собі регіони Близького і Середнього Сходу, колишньої Югославії, страдянського простору, Африки та ін. У Сербії, Хорватії, Грузії, Афганістані, Іраку, Чеченській Республіці та деяких районах Північного Кавказу конфлікти вилилися у справжні військові дії із значними людськими жертвами, руйнуванням міст та сіл. Нажаль, сьогодні, Схід України знаходиться в межах міжнародного конфлікту, обтяженого політичною та економічною кризою, військовими діями та тисячами людських втрат. Тому дуже важливою проблемою міжнародних відносин є припинення військових конфліктів, подолання небезпечних ситуацій шляхом переговорів, компромісів та досягнення балансу інтересів між конфліктуючими сторонами. Провідну роль у вирішенні конфлікту, розв'язаного в межах України, відіграють європейські країни, які прагнуть співробітництва, миру та процвітання всього європейського континенту.

За ступенем розвитку стосунків, тривалістю угод, рівнями МВ виступають: міжнародні контакти (економічні, політичні, наукові тощо); міжнародна взаємодія (економічна, політична, військова тощо); міжнародне співробітництво; міжнародна економічна інтеграція. Кожний з вищих рівнів є розвиненим продовженням нижчого, тобто вищий рівень містить в собі більшість ознак нижчого [2, с. 513].

Характерні риси форм міжнародних зв'язків та відносин: 1) зростання масштабів і якісна зміна характеру традиційної міжнародної торгівлі готовою продукцією – із суто комерційної вона значною мірою перетворилась у засіб безпосереднього обслуговування національних виробничих процесів; 2) інтенсифікація міграції капіталу в різних формах;